

Jaciment de can Pedrerol de Baix

Castellbisbal

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Terme de Castellbisbal. P.I. Sant Vicenç (08755 Castellbisbal)
Emplaçament Al C/Metal·lúrgia, a ponent de Can Pedrerol de Baix, sobre la via i la carretera

Coordenades:

Latitud: 41.4457
Longitud: 1.99236
UTM Est (X): 415829
UTM Nord (Y): 4588726

Classificació

Número de fitxa 08054-94
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà
Segle I-III
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: El pas de la via de l'AVE va destruir el jaciment.
Protecció Legal
Observacions protecció: BPU
Número inventari CC.AA. núm. 3096
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: ADIF. Pl. dels Països Catalans, s/n. (08014 Barcelona)
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique

Descripció

Les restes localitzades en Can Pedrerol de Baix corresponen a la pars rústica d'una vil·la romana, la part residencial de la qual no ha estat localitzada. La cronologia de les restes documentades va des del segle I fins al III dC, tot i que la presència d'àmfora ibèrica, terra sigil·lata, ceràmica d'engalba blanca i vernís roig pompeïà en els nivells d'amortització d'algunes estructures fan pensar que potser el moment fundacional de la vil·la podria ser anterior, en el segle I aC, però no és possible confirmar aquesta hipòtesi ja que en l'excavació no s'han documentat estructures d'aquesta cronologia. Un cop acabada la intervenció doncs, és possible establir quatre moments de funcionament per aquest jaciment: 1. Fase altimperial (segle I dC). Totes les estructures que s'inclouen en aquesta fase es troben excavades en el substrat geològic, se suposa que el període de funcionament fou molt curt, ja que els nivells d'amortització són de mitjan segle II. Formen aquest moment els murs que defineixen l'estructura octogonal dels diversos edificis i la base d'opus signinum del lacus, unes estructures de planta quadrada i un magatzem de dolia en el què s'han documentat fins a 33 estructures. El moment de funcionament d'aquest magatzem (fou de curta durada) coincideix amb el moment en què la producció de vi de la laietània es troba en ple auge i potser es va deixar d'utilitzar a finals de segle, degut a l'edicte de Domicià l'any 92, moment de carestia de cereals. Els directors de la intervenció pensen que la construcció de les edificacions i del camp de dolia es dugué a terme durant l'època d'August i que el seu funcionament va ser curt. 2. Fase altimperial II (segle II - III dC). En aquest moment les estructures relacionades amb la elaboració de vi es deixen d'utilitzar i s'han amortitzat. Es troben en funcionament dos forns i un seguit de 17 estructures de combustió que es localitzen on abans hi havia el magatzem de dolia. Les estructures metal·lúrgiques quedaran amortitzades a finals del segle II, moment en què tot s'abandona. 3. Fase moderna. Un tercer moment d'ocupació s'observa per les rases de vinya localitzades en diversos punts del jaciment, ja que tallen tots els nivells de cronologia romana. Es tracta de cinc rases de vinya situades al costat sud del jaciment. 4. Fase indeterminada. Hi ha tot un seguit d'estructures a les que no s'ha pogut atribuir una cronologia degut a la manca de materials associats. Com a conclusió es pot dir que les restes documentades corresponen a la pars rústica d'una vil·la romana, dedicada a la producció de vi. Can Pedrerol de Baix va ser un centre productor de vi ja que s'han localitzat àmfores amb marques procedents d'aquesta vil·la en diversos punts de la mediterrània. El fet de tractar-se d'un centre productor de vi i alhora productor d'àmfores fa pensar que es tractaria també d'un centre distribuïdor de la seva producció.

Observacions:

És destacable la constant aparició de materials d'època romano-imperial en les terres de conreu i zones edificades de la masia. En l'interior de la masia es conserven dues àmfores senceres (Dressel 2-4), així com dos basaments de columna de pedra tallada. Les restes del material localitzat i dipositat al Museu de Molins de Rei són les següents: ceràmica, vasos, àmfores, plats, recipients, tapadora, gerra, braçale, botó, llosa i restes fauna.

Història

La gran casa pairal de Can Pedrerol de Baix es troba situada al sud del terme municipal de Castellbisbal Papiol. L'any 1988 durant la realització de la Carta Arqueològica es va poder documentar que en aquest indret s'observava una gran quantitat de materials en superfície: tègules, fragments d'àmfora, ceràmica sigil·lata i restes d'estructures entre les que destacava un fragment d'un gran paviment d'opus testaceum

localitzat en el marge del camí que va de l'ermita a la casa. El paviment presentava una llargada entre 5 i 6 metres. D'altra banda, en l'interior de la casa conservaven dues àmfores Dressel 2-4 senceres i dues bases de columna. Membres del museu Municipal de Molins de Rei excavaren un testar aparegut en un camp, del que documentaren diversos pivots d'àmfora amb estampilles i abundant material ceràmic (la majoria massa cuit) i escòries de forn, que evidenciaven la presència en la vil·la de forns de producció de ceràmica. En les estampilles localitzades es llegia: "AD, PROTI i MA". L'any 2004, amb motiu del projecte de construcció de la plataforma de la Línia d'Alta Velocitat, Memòria excavació Vil·la Romana de Can Pedrerol de Baix (2004). Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca, DGPC (2 volums) tram Castellbisbal - El Papiol, es realitzà una intervenció arqueològica als voltants de la masia de Can Pedrerol de Baix i de l'ermita de Sant Quintí de an Pedrerol de Baix consistent en el seguiment arqueològic de les obres. La realització de la prospecció superficial va confirmar la presència de restes arqueològiques en un indret entre la masia i l'ermita, amb la localització d'abundants restes en superfície de ceràmica romana. També es localitzà un mur o paret amb material ceràmic d'època romana. Amb aquests resultats, es dugué a terme una segona intervenció de delimitació i sondejos, que proporcionà els límits d'una àrea d'excavació de 700 metres quadrats, dins la que es van localitzar dos murs paral·lels de factures molt diferents, un dels quals associats a un paviment d'opus signinum tallat per la via del tren. D'altra banda es localitzà una bossada de cendres, dins el qual hi havia un dolium. La última intervenció fou una excavació extensiva: per a aquesta tasca es dividí el jaciment en quatre àmbits i delimiten i mostren una vil·la romana.

Bibliografia

Excavació al 2004 Projecte de construcció de la plataforma de LAV Madrid - Saragossa -Barcelona - Frontera Francesa, tram: Castellbisbal - El Papiol (pk 504+000 i 504+700). MORET PUJOL, L. (2004) Memòria excavació Vil·la Romana de Can Pedrerol de Baix (2004). Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca, DGPC (2 volums). Memòria anàlisi morters i estudi petrogràfic dels materials lapidis de Can Pedrerol de Baix, 2004: Arxiu Àrea Coneixement Recerca. BERGADÀ, E. (1981) Vil·la romana de Can Pedrerol de Baix, Castellbisbal. A: Butlletí del Museu Municipal de Molins de Rei . Molins de Rei

